

Kortlægning af kvote 2-systemet på de videregående uddannelser

11.03 2019

Baggrund

I debatten om optagelsessystemet fremhæves kvote 2 ofte som et vigtigt alternativ til at fordele studiepladser alene på baggrund af det gymnasiale karaktergennemsnit. I dette notat kortlægger Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) centrale aspekter af kvote 2-optagesystemet, herunder søgning og optag via kvote 2, samt hvilke ansøgningsformer, der er mest almindelige. Desuden viser vi, at kvote 2-ansøgerne adskiller sig fra ansøgere via kvote 1 i forhold til to faktorer, der er kendt for at påvirke frafaldet blandt studerende.

Om kvote 2. Opdelingen i kvote 1 og kvote 2 anvendes på uddannelser, hvor der er flere kvalificerede ansøgere end studiepladser. Styrelsen for Forskning og Uddannelse fastsætter hvert år kvoternes størrelse på baggrund af en indstilling fra uddannelsesinstitutionen. Uddannelsesinstitutionerne fastsætter selv, hvilke kriterier de vil anvende i kvote 2.

Hovedresultater

- 40 % af de optagne i 2018 angiver, at de oprindeligt har søgt om optag på deres uddannelse via kvote 2. Det er markant flere end de 24 %, som faktisk kom ind via kvote 2.
- Især på professionshøjskolerne har en stor andel af de studerende søgt via kvote 2 (56 %).
- Skriftlig ansøgning er den mest udbredte måde at søge om optag via kvote 2 på.
- Flere kvote 2-ansøgere oplever at være meget afklarede med deres studievalg (81 %) og meget motiverede for at starte på studiet (62 %) sammenlignet med øvrige ansøgere (hhv. 68 % og 46 %).

Kontakt

- Konsulent Mathias Tolstrup Nielsen Wester, 3525 5675, mtw@eva.dk.
- Kommunikationskonsulent Karen Dich, 3525 4738, kad@eva.dk.

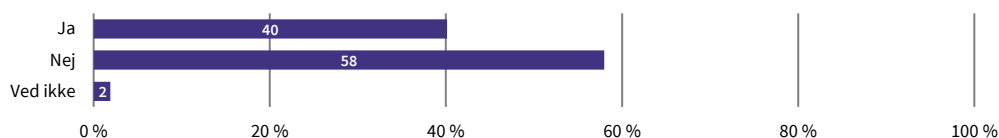
DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

1.1 40 % af optagne studerende har oprindeligt søgt ind via kvote 2

Figur 1 kortlægger søgemønstret blandt alle studerende, som i 2018 er blevet optaget på en videregående uddannelse via Den Koordinerede Tilmelding (KOT). 40 % angiver, at de har søgt om optagelse på deres uddannelse via kvote 2. Resten angiver, at de ikke har søgt ind via kvote 2, og de kan derfor kun have søgt via kvote 1 (58 %). En lille gruppe ved ikke (2 %).

FIGUR 1

Har du søgt om optagelse via kvote 2 på den videregående uddannelse, du er blevet optaget på? Fordeling i procent.

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august 2018.

Note: Spørgsmål stillet til studerende optaget på en videregående uddannelse i 2018. Spørgsmål stillet en måned inden studiestart. Procenter er vægtet, se datagrundlag. N=21.827.

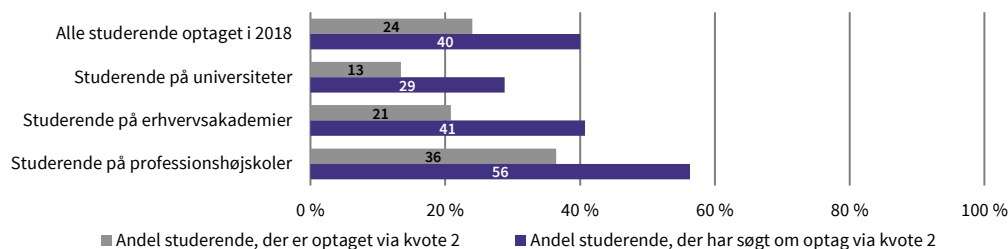
1.2 24 % af optagne studerende ender med at komme ind via kvote 2

Selvom man som studerende oprindeligt har søgt ind via kvote 2, er det ikke ensbetydende med, at man faktisk er blevet optaget via kvote 2. Alle ansøgere – både via kvote 1 og kvote 2 – får nemlig prøvet deres gymnasiale karaktergennemsnit på samme tid i kvote 1. Ansøgere med et højere karaktergennemsnit end adgangskravet bliver dermed automatisk optaget via kvote 1, uanset hvordan de har søgt ind. Adgangskravet markerer grænsen for det laveste karaktergennemsnit, der har givet adgang via kvote 1. Mange steder sker det også, at kvotesystemet aldrig bliver taget i brug, fordi der er flere pladser på en uddannelse, end der er ansøgere, og så optages alle via frit optag.

Figur 2 viser, at 24 % endte med at blive optaget via kvote 2 ud af alle studerende, som blev optaget på en videregående uddannelse i 2018. Ser man det i forhold til andelen, der oprindeligt har søgt ind via kvote 2 (40 %), er der en betydelig mængde studerende, som søger via kvote 2, men som alligevel ender med at blive optaget via kvote 1 eller frit optag. Figur 2 viser også, at 36 % på professionshøjskolerne, 21 % på erhvervsakademierne og 13 % på universiteterne optages via kvote 2. Det er lavere end andelen, som oprindeligt havde søgt ind via kvote 2 på professionshøjskolerne (56 %), erhvervsakademierne (41 %) og universiteterne (29 %). På professionshøjskolerne er det dermed mere end hver anden, som søger via kvote 2, mens det samme blot gælder for lidt over hver fjerde optagne på universiteterne.

FIGUR 2

Søgning og optag via kvote 2. Opgjort i procent ud af det samlede optag i 2018.

Kilde: Andel studerende, der har søgt om optag via kvote 2, er opgjort ud fra EVA's spørgeskemadata som alle, der har svaret "Ja" til spørgsmålet "Har du søgt om optagelse via kvote 2 på den videregående uddannelse, du er blevet optaget på?". Andel studerende, der er endt med at blive optaget via kvote 2, er opgjort ud fra et særtræk af data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).

Note: Spørgsmål stillet til studerende, optaget på en videregående uddannelse i 2018, på nær udenlandske studerende og efteroptaget. Spørgsmål stillet en måned før studiestart. Procenter er vægtet, se datagrundlag. Spørgeskemadata, n=21.827. Særtræk fra KOT: n=59.730.

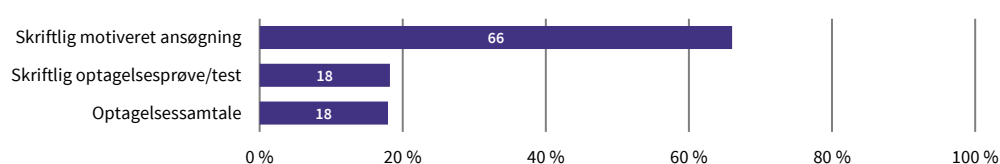
1.3 Skriftlige ansøgninger fylder det meste af kvote 2

Figur 3 viser en oversigt over, hvilke aktiviteter de studerende angiver at have foretaget i forbindelse med, at de søgte ind via kvote 2 på deres uddannelse. 66 % har indsendt en skriftlig motiveret ansøgning, 18 % har været til en skriftlig optagelsesprøve eller test, og 18 % har været til optagelsessamtale.

Ser man kun på universiteternes kvote 2-optag, har 55 % indsendt en skriftlig ansøgning, 30 % har taget en skriftlig optagelsesprøve, og 18 % har været til optagelsessamtale. Ser man kun på professionshøjskolernes kvote 2-optag, har 73 % indsendt en skriftlig ansøgning, 10 % har taget en skriftlig optagelsesprøve, og 19 % har været til optagelsessamtale. Ser man kun på erhvervsakademiernes kvote 2-optag, har 72 % indsendt en skriftlig ansøgning, 8 % har taget en skriftlig optagelsesprøve, og 7 % har været til optagelsessamtale.

FIGUR 3

Hvilke af nedenstående aktiviteter har du gennemført i forbindelse med din ansøgning til den uddannelse, du er optaget på? (Angiv gerne flere aktiviteter)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august 2018.

Note: Det har været muligt at angive flere aktiviteter. Spørgsmål stillet til studerende optaget på en videregående uddannelse i 2018.

Spørgsmål stillet en måned inden studiestart. Spørgsmål kun stillet til respondenter, som har svaret "Ja" til spørgsmålet "Har du søgt om optagelse via kvote 2 på den videregående uddannelse, du er blevet optaget på?". Procenter er vægtet, se datagrundlag. N=8.641.

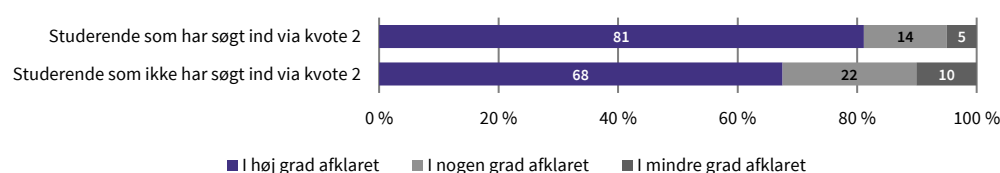
1.4 Kvote 2-ansøgere er i højere grad afklarede med deres studievalg

Figur 4 viser, at studerende, der har søgt kvote 2, også er mere afklarede med deres studievalg. 81 % af kvote 2-ansøgere er i høj grad afklarede med, at de vil studere den uddannelse, de er blevet optaget på. Det samme gælder 68 % af studerende, der ikke har søgt ind via kvote 2.

Resultatet skal ikke nødvendigvis tolkes som udtryk for, at en kvote 2-ansøgning gør ansøgerne mere afklarede med deres studievalg. Forskellen kan lige så godt være udtryk for, at meget afklarede ansøgere er mere tilbøjelige til at søge ind via kvote 2.

FIGUR 4

I hvilken grad passer følgende udsagn på dig: Da jeg søgte, følte jeg mig helt afklaret med, at jeg ville studere på netop den uddannelse, jeg nu er blevet optaget på

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august 2018.

Note: Spørgsmål stillet til studerende optaget på en videregående uddannelse i 2018. Spørgsmål stillet en måned inden studiestart. I høj grad afklaret dækker over svarene: "I meget høj grad" og "I høj grad". I mindre grad afklaret dækker over svarene "I mindre grad" og "Slet ikke". Studerende som har søgt ind via kvote 2 dækker over respondenter, der har svaret "Ja" til spørgsmålet "Har du søgt om optagelse via kvote 2 på den videregående uddannelse, du er blevet optaget på?". Procenter er vægtet, se datagrundlag. N=21.377.

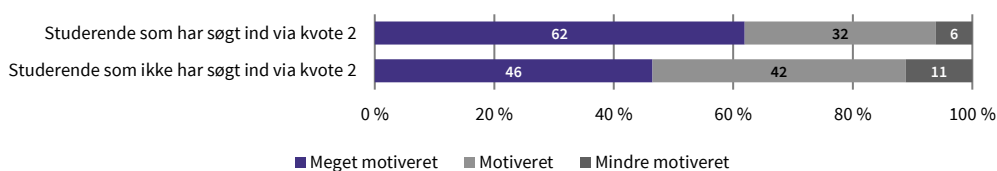
1.5 Kvote 2-ansøgere er i højere grad motiverede for at starte på studiet

Figur 5 viser, at studerende, der har søgt kvote 2, også er mere motiverede for at starte på deres uddannelse. 62 % af kvote 2-ansøgerne er meget motiverede for at starte. Det samme gælder 46 % af studerende, der ikke er søgt ind via kvote 2.

Resultatet skal ikke nødvendigvis tolkes som udtryk for, at en kvote 2-ansøgning gør ansøgerne mere motiverede for at starte. Forskellen kan lige så godt være udtryk for, at meget motiverede ansøgere oftere vil have lyst til at lægge den ekstra indsats, det kræver at søge ind på en uddannelse via kvote 2.

FIGUR 5

Hvor motiveret er du for at starte på den uddannelse, du er blevet optaget på?

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august 2018.

Note: Spørgsmål stillet til studerende optaget på en videregående uddannelse i 2018. Spørgsmål stillet en måned inden studiestart. Motivation er målt på en skala fra 0 (Slet ikke motiveret) til 10 (Ekstremt motiveret). Meget motiveret dækker over svarene 10 og 9. Motiveret dækker over svarene 8 og 7. Mindre motiveret dækker over svarene 6, 5, 4, 3, 2, 1 og 0. Studerende som har søgt ind via kvote 2 dækker over respondenter, der har svaret "Ja" til spørgsmålet "Har du søgt om optagelse via kvote 2 på den videregående uddannelse, du er blevet optaget på?". Procenter er vægtet, se datagrundlag. N=21.412.

Datagrundlag

Analysen bygger på to datakilder: EVA's egne spørgeskemadata og et særtræk fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).

Spørgeskemadata er indsamlet i august 2018, dvs. en måned inden studiestart, blandt 58.729 studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i sommeren 2018 – eksklusive efteroptaget og udenlandske studerende. 21.412 studerende besvarede spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 37 %. Procentfordelingerne fra spørgeskemaundersøgelsen er udledt via propensity score-vægtning for at sikre, at analyseudvalget afspejler populationen bedst muligt. Vægtningen tager højde for skævheder i repræsentativiteten efter optageprioritet, gymnasietype, gymnasiekarakterer, sektor, institution og hovedområde. Se EVA's udgivelse: "Det første år på læreruddannelsen" for en uddybende beskrivelse af vægtningsstrategien.

Særtrækket fra KOT indbefatter alle studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i sommeren 2018 – eksklusive efteroptaget og studerende med en gymnasial uddannelse fra udlandet. Populationen i særtrækket er en anelse større end i spørgeskemaundersøgelsen, nemlig 59.730, da det ikke har været muligt at udelade udenlandske studerende fra særtrækket på samme måde som i spørgeskemaundersøgelsen.

Læs mere her:

- <https://www.eva.dk/videregaaende-uddannelse/frafald-paa-videregaaende-uddannelser>
- <https://www.eva.dk/videregaaende-uddannelse/optagesystemet-videregaaende-uddannelser>